

[Kristen Amby.]

upraktisk for Indenrigsministeriet at skulle vurdere, om en Husleje rundt omkring i Landet, hvor Forholdene er vidt forskellige, er rimelig eller ikke rimelig. Der er altsaa ikke her Tale om et nyt Princip i Forhold til den gældende Lov.

Det nye derimod er det, der indeholdes i Forslagets § 33 og indføjes som § 37 i Loven, nemlig Spørgsmaalet om Skattehenstand. Jeg skal ikke prale meget, det er der ingen Grund til, for alle ved, at det konservative Parti i Foraaret stillede et Forslag i det store og hele af samme Indhold som dette om at yde en Skattehenstand for at komme det private Byggeri til Hjælp, blot sagde vi i 15 Aar, og her er man gaaet ned til 10 Aar ud fra saglige Grunde, idet man er klar over, at de Prioriteter, der trykker særlig haardt, netop er Prioriteter, der tilbagebetales i 10-aarige Annuiteter. Dengang blev det stemt ned. Vi kan kun være glade over, at man nu, altsaa et halvt Aar efter, er naaet til et lignende Resultat. Det havde bare været rart, om vi havde haft dette Udvalg nogle Maaneder før, saa Loven kunde have været gældende allerede fra Begyndelsen af Rigsdagssamlingen. Det havde dog i alt Fald gjort det muligt, under Forudsætning af, at denne Skattehenstandsparagraf, hvad jeg haaber, virkelig betyder Mulighed for Igangsættelse af mere Byggeri af saadanne Ejendomme, hvor den mindrebemidlede, børnerige Del af Befolkningen kan bo, at saadant Byggeri kunde være kommet i Gang noget før. For mig er der ikke noget betænkeligt ved dette Princip med Skattehenstand. Jeg ved jo nok, at der har været rejst nogen Betænkelse i saa Henseende, og saa vidt jeg forstod det ærede Medlem Hr. Elgaard, kom der ogsaa i hans Udtalelser nogen Betænkelse til Orde over for dette. Skattehenstanden foreslaas, fordi det private Byggeri stagnerer. Det kan stagnere af mange Grunde, ogsaa af Grunde, som Regeringen virkelig har Ansvar for baade pengepolitisk og skattepolitisk, men der er ingen Tvivl om, at det er en Tilstand, som vi vel kan ønske ændret, men som vi ikke kan faa ændret i Løbet af en overskuelig Tid, og det er nu engang saaledes, at der er en ret følelig Mangel paa Boliger, særlig af den Slags, der her er Tale om, saa hvis man ved en Skattehenstandsparagraf kan faa bygget Huse, der ellers ikke vilde være blevet bygget — det er jo det Argument, man bruger —, saa er det godt, men hvis der ingenting bliver bygget, saa mister det offentlige ikke noget, for saa er der heller ikke noget

Tilskud heri. Jeg mener, at denne Skattehenstand vil betyde omkring 6—8 pCt., maaske nærmere 8 pCt. af Lejen.

Altsaa, i de første 10 Aar vil Lejen i Ejendommene kunne sættes ca. 8 pCt. lavere, end Omkostningsniveauet og den Tilstand, vi har med Hensyn til Skatter og andre Udgifter, i øvrigt betinger. Det er nogenlunde en Maanedes Leje, det drejer sig om, og det er maaske netop den Maanedes Husleje, altsaa de 8 pCt., der gør, at mange private Bygherrer og Byggesammenslutninger betænker sig paa at bygge, idet de siger: Der er ganske vist Efterspørgsel efter den Slags Lejligheder, men det Publikum, der skal bo i dem, kan ikke betale de Lejer, det drejer sig om. Det er derfor min Tro, at dette sammen med den bedre Stilling paa Pengemarkedet, man har kunnet konstatere det sidste ¾ Aar, Obligationskursernes Stigning, giver en Mulighed for, at det private Byggeri kan komme i en stærkere Gænge, end det er nu.

Men selv om det er saadan, maa vi naturligvis fra vor Side stille os velvilligt over for Lovforslaget, blot ønsker vi ligesom det ærede Medlem Hr. Elgaard en kortere Behandling i et Udvalg. Jeg maa sige til den højtærede Indenrigsminister, at jeg tror ikke paa, at der paa dette Grundlag kommer virkelig Gang i Byggeriet, og heller ikke tror jeg, der er nogen Mulighed for en Løsning over bred Front af de Boligproblemer, som det moderne Samfund stiller os over for. Det er saa heldigt, at den højtærede Indenrigsminister og vi for saa vidt er enige om den Linie, hvorefter dette skal løses. Byernes Spredning, Muligheden for det lille selvstændige Hus tror jeg ikke kan komme i Gang, medmindre der gøres meget mere dybtgaaende Forarbejder og hele Finansieringsproblemet tages op fra Grunden.

Den Tilstand, der efterhaanden er kommet til Veje, at offentlige Laan i Hovedstadskommunerne, altsaa Laan i Kredit- og Hypotekforeninger, ligger paa et Sted omkring 55 pCt. af Værdien, viser, at der maa ske et eller andet. Man kan kun være glad over, at de Mennesker, der sidder med Ansvar for vore Kreditinstitutioner, føler deres Ansvar paa den Maade, at de vil holde i alt Fald disse Institutioner fri for alle tænkelige Vanskeligheder; det er et prisværdigt Formaal, men man maa bare bemærke, at hvis det virkelig efterhaanden skal blive den almindelige Tilstand, at de sikrede Laan, Kreditforeningslaan og Hypotekforeningslaan — de sidste skulde der dog altid være nogen Risiko ved —, ikke kan gaa længere end til 55 pCt. af Værdien, saa maa